UNIWERSYTET SZCZECIŃSKI
WYDZIAŁ NAUK EKONOMICZNYCH I ZARZĄDZANIA

Studia i Prace WNEiZ US
nr 51/1 2018

STUDIA I MATERIAŁY

DOI: 10.18276/sip.2018.51/1-09

Natalia Aleksandra Oleszczyk*
Uniwersytet Szczeciński

STRUKTURA DOCHODÓW POWIATÓW ZIEMSKICH I GRODZKICH W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM W LATACH 2012–2016

Streszczenie

Celem artykułu jest wskazanie różnic w strukturze dochodów budżetu między powiatami ziemskimi i powiatami grodzkimi. Skupiono się głównie na przedstawieniu istoty i zadań realizowanych przez powiat. Następnie poddano analizie strukturę dochodów budżetu powiatu. Aby osiągnąć wyznaczony cel, przeprowadzono analizę literatury dotyczącej samorządów terytorialnych i budżetów powiatów ziemskich oraz grodzkich. Na podstawie przeprowadzonych analiz widoczna jest różnica w strukturze dochodów w obu rodzajach powiatów. W wypadku powiatów ziemskich znaczną część dochodów stanowią subwencje ogólne, dla powiatów grodzkich są to dochody własne. Wskazuje to na znacznie większą samodzielność ekonomiczną powiatów grodzkich w porównaniu z powiatami ziemskimi.

Słowa kluczowe: samorząd terytorialny, dochody

Wprowadzenie

Od 1 stycznia 1999 roku samorządy terytorialne stanowią jednostkę podziału terytorialnego, kiedy to zostały powołane do życia zgodnie z ustawą z dnia 24 lipca 1998 roku o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego

* Adres e-mail: natalia_oleszczyk@wp.pl

państwa (Dz.U. nr 96, poz. 603 z późn. zm.). Niezależnie od wielkości, każda z jednostek terytorialnych ma odpowiednią strukturę i zadania, które wynikają z ustawy o samorządzie powiatowym (Dz.U. 1998 nr 91, poz. 578). Zgodnie z tą ustawą nie ma precyzyjnego rozgraniczenia w odniesieniu do zadań i władz w powiecie ziemskim a grodzkim. Ustawa odnosi się do powiatów, bez ich podziału.

Celem artykułu jest zbadanie różnic w strukturze dochodów budżetów między powiatami ziemskimi a miastami funkcjonującymi na prawach powiatu – powiatami grodzkimi. Zgodnie z przyjętą hipotezą struktura dochodów budżetów powiatów ziemskich i grodzkich jest zróżnicowana. Pierwsza zasadnicza różnica między nimi dotyczy terytorium. Powiaty ziemskie skupiają w sobie zazwyczaj od kilku do kilkunastu sąsiadujących ze sobą gmin, natomiast powiaty grodzkie zajmują mniejsze terytorium, gdyż są to miasta, w których liczba mieszkańców przekracza 100 tys. W województwie zachodniopomorskim występują trzy powiaty grodzkie – Koszalin, Szczecin i Świnoujście i osiemnaście powiatów ziemskich, m.in. powiat szczecinecki, drawski, gryfiński. Szczecin pełni jednocześnie funkcję stolicy województwa.

Po przeanalizowaniu literatury przedmiotu oraz zadań realizowanych przez powiaty ziemskie i grodzkie, w kolejnej części artykułu dokonano analizy struktur dochodów powiatów w województwie zachodniopomorskim.

1. Istota i zadania powiatów

Istotę powiatu można rozpatrywać w dwóch ujęciach: szerszym i węższym. W ujęciu szerokim działalność powiatów dotyczy przekazywanych przez administrację publiczną państwa na rzecz danego powiatu określonej części zadań o charakterze publicznym. Ujęcie wąskie skupia się na wstępnym zdefiniowaniu powiatu, a następnie wskazaniu jego cech w aspekcie przedmiotowym i podmiotowym. O istocie powiatu świadczy wspólnota samorządowa oraz status osobowości prawnej powiatów. Każdy powiat ma swoje organy – spełniające urząd władzy w jednostce, która również ma status prawny (Sienkiewicz, 2011, s. 13–15).

Zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. 2017, poz. 1868) do organów powiatu ziemskiego zalicza się radę powiatu i zarząd. Do wyłącznych zadań rady należy m.in.: uchwalanie budżetu państwa, powoływanie i odwoływanie na stanowisko skarbnika, wybór i odwoływanie zarządu. Rada jest organem kontrolnym i sprawczym w powiecie, organem wykonawczym jest zarząd. Na czele zarządu stoi starosta, który jest jednocześnie bezpośrednim zwierzchnikiem dla powiatowej

straży pożarnej, inspekcji i służb (Izdebski, 2003, s. 146–149). W powiatach grodzkich funkcje organów powiatu sprawuje rada miasta i prezydent miasta.

Powiat powinien wykonywać zadania, które nie są możliwe do zrealizowania przez małe gminy, jednak inny jest zakres zadań przeznaczony dla gmin i inny dla powiatów. Realizowane procesy mają na celu rozwój lokalny. Strategie rozwojów lokalnych są traktowane jako jedne z najważniejszych dokumentów dotyczących funkcjonowania m.in. powiatów. Strategie zawierają określone wizje i sposoby ich osiągania przez jednostki samorządu terytorialnego (Czaja, Becla, 2016, s. 209–210). Powiat jako jednostka tworzy wspólnotę, która składa się z ludności zamieszkującej dane terytorium. Jednostki te realizują zadania, które są określone ustawami. Zgodnie z art. 4 ustawy o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. 2017, poz. 1868) są to zadania o charakterze ponadgminnym. Do zadań tych zalicza się m.in. (t.j. Dz.U. 2017, poz. 1868):

- bezpieczeństwo obywateli,
- edukację publiczną,
- promocję i ochronę zdrowia,
- pomoc społeczną,
- aktywizację lokalnego rynku pracy,
- transport zbiorowy,
- gospodarkę nieruchomościami,
- ochronę środowiska,
- porządek publiczny,
- ochronę przeciwpowodziową,
- gospodarkę wodną,
- utrzymanie obiektów należących do powiatu,
- rolnictwo,
- działalności w zakresie telekomunikacji.

Są to przykładowe zadania powiatów, mające zapewnić obywatelom odpowiednie warunki do życia i funkcjonowania (Borodo, 2006, s. 44–48). Inny podział zadań, jaki można zauważyć analizując literaturę, uwzględnia klasyfikację zadań z podziałem na własne i zlecone. Realizacja zadań zleconych została zapisana w Konstytucji RP w art. 166 ust. 2: „Jeżeli wynika to z uzasadnionych potrzeb państwa, ustawa może zlecić jednostkom samorządu terytorialnego wykonywanie innych zadań publicznych. Ustawa określa tryb przekazywania i sposób wykonywania zadań publicznych". Przykładami zadań zleconych realizowanych przez powiat są: wydawanie prawa jazdy, wydawanie zezwoleń wodno-prawnych, funkcjonowanie Powiatowych

Urzędów Pracy, promowanie turystyki w regionie (Miszczuk, Miszczuk, Żak, 2007, s. 41). Celem realizacji tych działań jest dbanie o bezpieczeństwo obywateli, pomoc w znalezieniu pracy czy zapewnienie wsparcia w trudnej sytuacji życiowej. Zgodnie z Konstytucją RP za zadania własne samorządów terytorialnych uznawane są te zadania publiczne, które mają na celu zaspokojenie potrzeb danej wspólnoty samorządowej. Są to zadania o charakterze lokalnym, otrzymywane przez samorządy terytorialne zgodnie z zasadą decentralizacji i finansowane z własnych środków pochodzących z budżetu (Wyporska, 2002, s. 44). Na przykład do zadań własnych powiatu wynikających z art. 19 ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2017, poz. 1769) należy prowadzenie specjalistycznego poradnictwa na terytorium powiatu, opracowanie, a następnie realizacja, strategii dotyczącej rozwiązywania problemów społeczności lokalnej – pomoc osobom niepełnosprawnym, integracja ludzi i rodzin należących do grup szczególnego ryzyka.

Powiaty ziemskie i grodzkie realizują grupę zadań w ramach działań podzespołów powiatowych. Jest to specyficzna kategoria zadań, ponieważ są one realizowane przez kierowników powiatów straży pożarnych i powiatowych inspekcji w ich własnym imieniu. Władze powiatu nie mogą naruszać ich kompetencji i w nie ingerować (Surówka, 2013, s. 112).

2. Dochody powiatów i podstawa analizy budżetu

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządów terytorialnych (t.j. Dz.U. 2017, poz. 1453) źródłami dochodów powiatów ziemskich i grodzkich są:

- wpływy z opłat, które stanowią dochody powiatu, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów,
- dochody uzyskiwane przez powiatowe jednostki budżetowe oraz wpłaty od powiatowych zakładów budżetowych,
- dochody z majątku powiatu,
- dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach,
- spadki, zapisy i darowizny na rzecz powiatów,
- dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego,
- wysokość udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze powiatu) wynosi 1,40%,

– wysokość udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze powiatu) wynosi 10,25%.

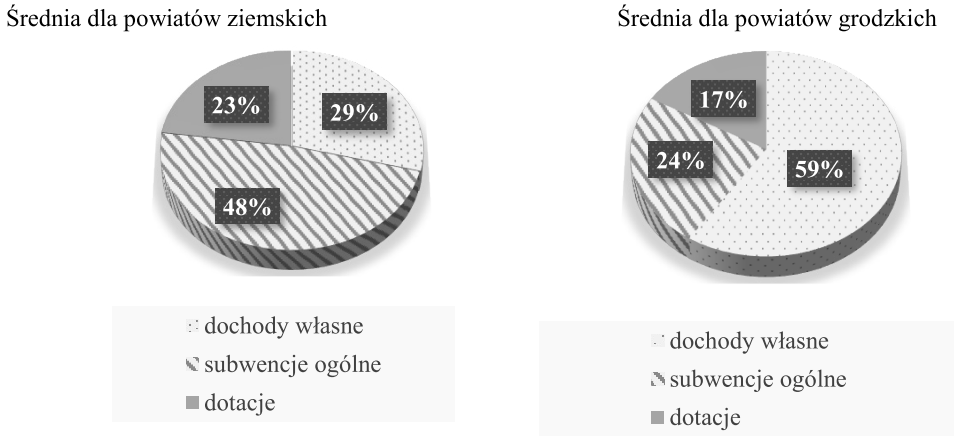
W celu oceny zróżnicowania struktury dochodów w powiatach ziemskich i grodzkich zastosowano analizę struktury głównych pozycji dochodów budżetu: dochody własne, dotacje celowe i subwencje ogólne. Dochody własne jest to grupa dochodów, na które jednostki samorządu terytorialnego (JST) mają największy wpływ ze względu na możliwość ustalania ich wysokości i rodzajów. Mogą one pochodzić ze sprzedaży majątku powiatów, dzierżaw, najmów. Jako podstawowe źródło dochodów własnych uznaje się wpływy z tytułu czynszów za najem i dzierżawy obiektów komunalnych oraz użytkowych. Dotacje celowe są to środki przekazywane z budżetu państwa na ściśle określone cele i w ściśle określonej kwocie. Charakterystyczne dla dotacji docelowych jest sposób ich finansowania – jeżeli środki zostaną niewłaściwie rozdysponowane lub niewykorzystane, wówczas muszą wrócić do budżetu państwa (Oręziak, 2008, s. 56–62).

Badaniu poddano dochody budżetów powiatów z okresu 2012–2016. Dane obejmują sumy: dochodów własnych, subwencji ogólnych i dotacji 18 powiatów ziemskich i trzech powiatów grodzkich w województwie zachodniopomorskim, na podstawie których określono strukturę dochodów z podziałem na powiaty ziemskie i grodzkie. Jako miarę odniesienia poszczególnych pozycji dochodów powiatów uznano ich dochody ogółem. Wstępne badanie wykazało różnice w proporcjach poszczególnych pozycji dochodów w budżecie, które wynikają np. z większego terytorium, z którego uzyskiwane są te dochody. Aby powiaty mogły realizować należące do nich zadania, konieczne są do tego odpowiednie środki finansowe. Zgodnie z art. 167 Konstytucji RP powiaty ziemskie i grodzkie mają zapewniony udział w dochodach publicznych, który jest ustalony w sposób proporcjonalny do ilość powierzonych im zleceń.

Na rysunku 1 przedstawiono uśrednioną strukturę sumy dochodów osobno dla powiatów ziemskich i grodzkich w latach 2012–2016, którą obliczono na podstawie zsumowania głównych pozycji dochodów budżetów w badanym okresie z uwzględnieniem podziału na powiaty ziemskie i grodzkie. Kolejnym krokiem było określenie dla obu typów powiatów średniej wartości dochodów, na podstawie której określono ich średnią strukturę. W powiatach ziemskich przeważają dochody z subwencji ogólnych, natomiast w powiatach grodzkich dochody własne. Do dochodów powiatów, zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. 2003 nr 203, poz. 1966), poza dochodem własnym zalicza się również subwencje ogólne, dotacje celowe pochodzące z budżetu państwa i udziały we wpływach z podat-

ków dochodowych od osób fizycznych i prawnych. Subwencje ogólne są to środki, które mogą spełniać dwie funkcje: wyrównawczą i stymulującą. Wyrównawcza dotyczy wyrównywania dysproporcji terytorialnych źródeł dochodów własnych. Dysproporcje te związane są zwykle z położeniem geograficznym, zasobami surowców, warunkami klimatycznymi. Natomiast funkcja stymulująca dotyczy działań, które, poza tymi wykonywanymi i finansowanymi przez powiaty, także obejmują zadania mające na celu pobudzenie wzrostu gospodarczego w regionie (Patrzałek, 2004, s. 117–118).

Rysunek 1. Zestawienie przeciętnej struktury dochodów powiatów ziemskich i grodzkich w województwie zachodniopomorskim w latach 2012–2016

Źródło: opracowanie własne.

3. Struktura dochodów w powiatach województwa zachodniopomorskiego

Strukturę głównych grup dochodów w podziale na powiaty ziemskie i grodzkie w kolejnych latach badania przedstawiono w tabeli 1. Wartości wyrażone w złotych to sumy poszczególnych pozycji dochodów, odpowiednio dla powiatów. Patrząc na nie kompleksowo, zauważalna jest różnica w poziomie i strukturze dochodów między powiatami ziemskimi oraz grodzkimi.

Tabela 1. Porównanie i struktura dochodów powiatów ziemskich i grodzkich w województwie zachodniopomorskim w latach 2012–2016

Lata	Powiaty ziemskie		Powiaty grodzkie	
	zł	%	zł	%
	dochody ogółem			
2012	2 746 617 224	100	5 782 446 258	100
2013	3 186 282 782	100	6 150 809 216	100
2014	3 139 523 313	100	6 573 558 769	100
2015	3 146 729 525	100	7 162 361 651	100
2016	3 174 581 485	100	7 992 836 262	100
	dochody własne			
2012	755 411 776	28	3 321 012 600	57
2013	833 888 388	26	3 645 511 691	59
2014	878 951 541	28	3 998 852 611	61
2015	978 862 766	31	4 317 114 800	60
2016	1 024 435 853	32	4 637 439 855	58
	subwencje ogólne			
2012	1 299 696 733	47	1 540 858 171	27
2013	1 552 544 315	49	1 594 355 245	26
2014	1 519 892 691	48	1 602 703 178	24
2015	1 508 588 458	48	1 635 067 055	23
2016	1 527 130 746	48	1 686 919 344	21
	dotacje celowe			
2012	690 234 223	25	916 299 588	16
2013	798 575 586	25	906 666 381	15
2014	739 404 588	24	967 727 090	15
2015	658 003 808	21	1 205 903 906	17
2016	621 740 393	20	1 664 201 165	21

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych www.bip.szczecin.rio.gov.pl (1.12.2017).

Dochód ogółem powiatów grodzkich był niemal dwukrotnie wyższy niż dochód powiatów ziemskich, a dodatkowo wyraźna jest tendencja wzrostowa poziomu nominalnych dochodów ogółem w obu rodzajach powiatów. Dochody ogółem powiatów grodzkich w 2016 roku wzrosły o prawie 40% w stosunku do dochodów z 2012 roku. Dochody własne stanowiły ponad 55% całości dochodów powiatów ziemskich. Świadczy to o większej dobrowolności i większej niezależności w kwestii możliwości ich wydatkowania.

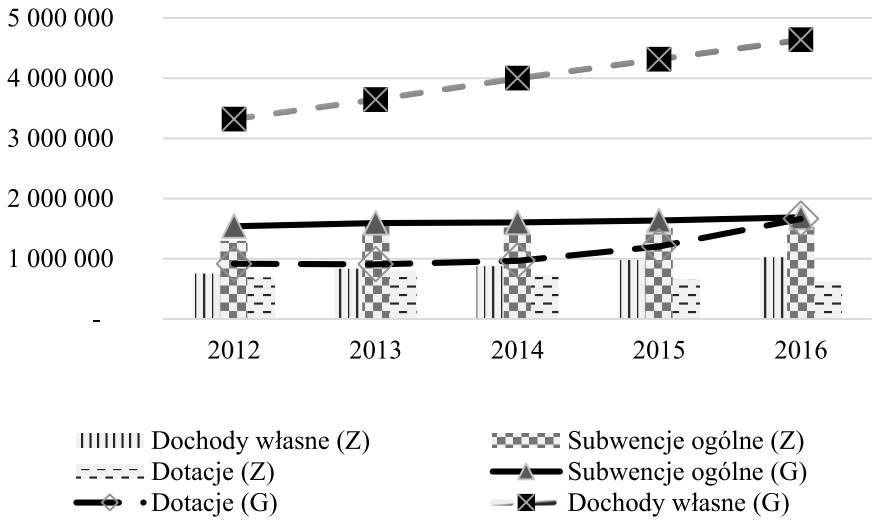
W strukturze dochodów powiatów ziemskich w województwie zachodniopomorskim dochody własne stanowiły w analizowanym okresie średnio od 26 do 32%. Powiaty grodzkie są mniejsze niż powiaty ziemskie, lecz w strukturze dochodów ich budżetu widać, że mogą mieć większe dochody. Jednym ze źródeł dochodów powiatów są dochody własne, na rozporządzanie którymi sektor finansów publicznych nie ma wpływu, co oznacza, że powiat sam decyduje, na co je przeznaczy. Są to środki do wyłącznej dyspozycji powiatów. W przypadku powiatów grodzkich stanowiły one w latach 2012–2016 do 64% całości dochodów miast na prawach powiatu. W dochodach poszczególnych powiatów ziemskich województwa zachodniopomorskiego nie stanowiły one natomiast znaczącej pozycji w strukturze, wynosząc od około 1% w 2012 roku w powiecie myśliborskim do maksymalnie 26% w 2012 roku w powiecie szczecineckim. Świadczy to o większej niezależności możliwości wydatkowania swoich dochodów przez powiaty grodzkie. Udział dotacji celowych w dochodach ogółem był wyższy w przypadku powiatów ziemskich, w których oscylował w badanym okresie między 20–25%, a w powiatach grodzkich był nieco niższy, jednak w 2016 roku osiągnął poziom 21% całości dochodów.

Subwencje ogólne stanowiły w badanym okresie dominujące źródło dochodów powiatów ziemskich, wynosząc prawie 50% całości ich dochodów. Udział subwencji ogólnych powiatów grodzkich w badanym okresie był najwyższy w 2012 roku i wynosił 27%, a w kolejnych latach spadł, osiągając w 2016 roku poziom 21%.

Na rysunku 2 przedstawiono graficznie wartość dochodów badanych powiatów w latach 2012–2016. Wykres liniowy przedstawia wartość dochodów powiatów grodzkich, a wykres kolumnowy prezentuje wartość dochodów powiatów ziemskich. Na rysunku 2 widoczna jest bardzo duża dysproporcja między dochodami własnymi powiatów ziemskich a powiatów grodzkich. Wartość dochodów własnych powiatów grodzkich jest niemal czterokrotnie wyższa niż powiatów ziemskich. Widać na nim także niewielki wzrost dochodów z dotacji celowych powiatów grodzkich i są one wyższe niż w przypadku powiatów ziemskich. Wartość subwencji ogólnych w przypadku powiatów ziemskich i grodzkich w badanym okresie jest zbliżona.

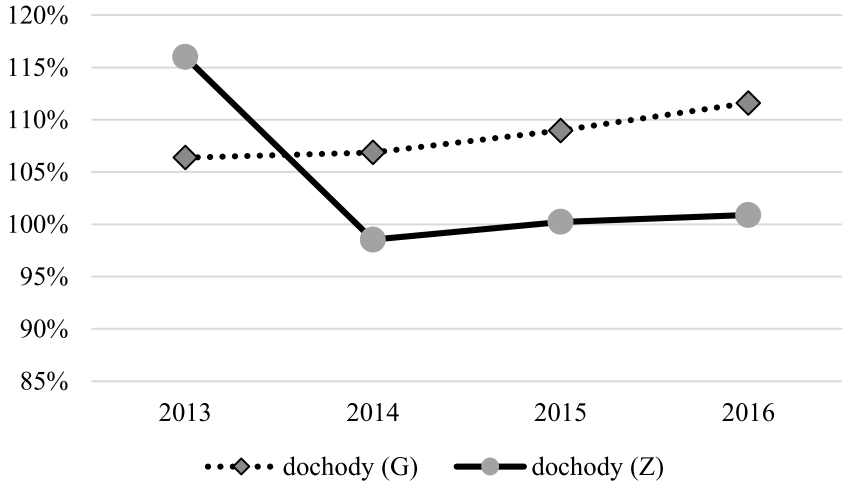
Na rysunku 3 przedstawiono dynamikę wzrostu dochodów powiatów w województwie zachodniopomorskim.

Rysunek 2. Zestawienie zmian poziomu dochodów powiatów ziemskich (Z) i powiatów grodzkich (G) w latach 2012–2016 (w tys. zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rysunek 3. Dynamika zmian dochodów powiatów ziemskich (Z) i powiatów grodzkich (G) w województwie zachodniopomorskim w latach 2012–2016 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na rysunku 3 widać wyraźny spadek dynamiki dochodów powiatów ziemskich w 2014 roku z 116 do 99%. Od roku 2014 powiaty ziemskie odnotowują stopniowy wzrost dynamiki, nieprzekraczający 2% rocznie. Przeciwnie natomiast w przypadku powiatów grodzkich, dla których dynamika dochodów wzrasta w całym badanym okresie, od 106% w 2013 roku do 112% w 2016 roku. Wyższa dynamika świadczy o szybszym wzroście dochodów powiatów grodzkich w odniesieniu do powiatów ziemskich.

Podsumowanie

Badanie dochodów budżetów w latach 2012–2016 pokazało, że struktura dochodów powiatów ziemskich i grodzkich w województwie zachodniopomorskim jest zróżnicowana, co jednocześnie potwierdza postawioną na początku hipotezę. W przypadku dochodów w powiatach ziemskich pochodzą one głównie z subwencji ogólnych, natomiast w przypadku powiatów grodzkich znaczący udział w ich dochodach ogółem mają dochody własne. Dominacja wpływów z dochodów własnych świadczy o znacznej samodzielności gospodarczej powiatów grodzkich. Spowodowane jest to m.in. różnicą w liczbie ludności i terytorium. Wartość dochodów całkowitych powiatów ziemskich w województwie zachodniopomorskim w latach 2012–2016 była niemal dwukrotnie mniejsza niż wartość dochodów całkowitych powiatów grodzkich. Celem powiatu jest m.in. zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej, jednak powiaty powinny być nastawione także na rozwój przedsiębiorczości na swoich terytoriach. Wzrost przedsiębiorczości spowoduje powstawanie nowych miejsc pracy, przez co zmniejszy się poziom bezrobocia i poprawią się materialne warunki życia mieszkańców, ale również zwiększą się wpływy budżetowe z podatków. Tworzenie miejsc pracy jest bezpośrednio związane z jednym z zadań powiatu dotyczącym aktywizacji lokalnego rynku pracy. Wzrost przedsiębiorczości w regionie kreuje powiat jako dobrą JST na tle innych samorządów w kraju, co przyczynić się może do promowania go wśród inwestorów zewnętrznych i wewnętrznych. Rozwój przedsiębiorczości niesie za sobą wiele pozytywnych zmian dla powiatów i wszystkich jednostek terytorialnych, ponieważ przyczynia się do rozwiązywania problemów społecznych, jak np. poprawy poziomu życia czy rozwoju innowacyjności w regionie,

Literatura

Borodo, A. (2006). *Samorząd terytorialny. System prawnofinansowy.* Warszawa: LexisNexis.

Czaja, S., Becla, A. (2016). Główne błędy przygotowania lokalnych strategii rozwoju (na przykładzie wybranych gmin Dolnego Śląska, Ziemii Lubuskiej, Opolszczyzny i Wielkopolski). *Studia i Prace WNEiZ*, *46*, 209–218.

Dolnicki, B. (2009). *Samorząd terytorialny.* Warszawa: Wolters Kluwer.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Dz.U. nr 91, poz. 578.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. T.j. Dz.U. 2017, poz.1868.

Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa. Dz.U. nr 96, poz. 603 z późn. zm.

Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Dz.U. 2003 nr 203, poz. 1966.

Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. T.j. Dz.U. 2017, poz.1453.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. T.j. Dz.U. 2017, poz.1769.

Izdebski, H. (2003). *Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności.* Warszawa: LexisNexis.

Kozłowski, A.J., Czaplicka-Kozłowska, I.Z. (2010). *Samorząd terytorialny w systemie zarządzania państwem. Wybrane zagadnienia*. Olsztyn: Pracownia Wydawnicza Elset.

Kujawa, M. (2008) Dochody jednostek samorządu terytorialnego jako źródło finansowania rozwoju regionalnego. W: *Finansowanie rozwoju regionalnego w Polsce*, red. L. Oręziak (s. 25–65). Warszawa: Wyższa Szkoła Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego w Warszawie.

Miszczuk, A., Miszczuk, M., Żak, K. (2007). *Gospodarka samorządu terytorialnego.* Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Oręziak, L. (red.) (2008). *Finansowanie rozwoju regionalnego w Polsce*. Warszawa: Wyższa Szkoła Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego w Warszawie.

Patrzałek, L. (2004). *Finanse samorz*ądu terytorialnego. Wrocław: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu.

Sienkiewicz, M.W. (2011). *Samorząd powiatowy w Polsce. Założenia i realizacja*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Cure-Skłodowskiej.

Surówka, K. (2013). *Samodzielność finansowa samorządu terytorialnego w Polsce. Teoria i praktyka*. Warszawa: PWE.

Wyporska, J. (2002). Zadania jednostek samorządu terytorialnego. W: *Samorząd terytorialny w Polsce*, red. J.P. Tarno (s. 37–65). Warszawa: LexisNexis.

STRUCTURE OF THE INCOMES OF LAND AND URBAN COUNTIES IN THE WEST POMERANIAN VOIVODESHIP IN THE YEARS 2012–2016

Abstract

The aim of the article is to indicate differences in the structure of budget incomes between land and urban counties. The main focus was on presenting the essence and tasks that are implemented by the county. Next, the structure of county budget incomes was analyzed. In order to achieve the set goal, an analysis of the literature on territorial self-governments and budgets of the land and urban counties was carried out. Based on the analyzes carried out, there is a difference in the structure of income in both types of counties. In the case of the land counties, a significant part of the income is represented by general subsidies, for urban counties these are own incomes. This indicates a much greater economic independence of urban districts in comparison with land districts.

Keywords: local government, revenue
JEL codes: H72, H2